

ÉLŐ KÖRNYEZETÉRT FELELŐS MINISZTERIUM

GAJDOS LÁSZLÓ
miniszter

Iktatószám: BGMF/509/2026.

Éger Ákos
ügyvezető elnök részére
Magyar Természetvédők Szövetsége

Mező János Bálint
igazgató részére
Greenpeace Magyarország Egyesület

Czeller Gábor
elnök részére
Magyar Biokultúra Szövetség

Kizárólag elektronikusan

Tárgy: Válaszlevél a GMO-mentességgel és az új génkezelési technikákkal előállított szervezetekkel kapcsolatos minisztériumi álláspontról

Tisztelt Elnök Urak! Tisztelt Igazgató Úr!

Köszönettel vettem az Európai Unió új génkezelési technikákról szóló rendelete kapcsán a hazai GMO-mentesség megtartásáról szóló levelüket. Csak megerősíteni tudom az Önök által leírtakat, hogy a GMO-mentes mezőgazdaság védelme – pártpolitikától függetlenül - kiemelten fontos kérdés Magyarországon.

Az új génkezelési technikákkal (NGT) előállított szervezetek – mind jogi, mind biológiai értelemben – géntechnológiával módosított szervezetek. Ez nem vita tárgya, hiszen nem csak az Európai Bíróság mondta ki 2018-ban, hogy az új génkezelési technikákkal nyert szervezetek géntechnológiával módosított szervezeteknek (GMO) minősülnek, hanem maga az új rendelet is nyilvánvalóvá tette. Az egyes új génkezelési technikák útján nyert növényekről és a belőlük származó termékekről, valamint az (EU) 2017/625 rendelet módosításáról szóló, 2026. június 17-i (EU) 2026/1388 európai parlamenti és tanácsi rendelet

3. cikkének 9. pontja tisztán és egyértelműen kimondja, hogy az „NGT növény: olyan, géntechnológiával módosított növény, amelyet célzott mutagenézissel vagy ciszgenézissel, illetve ezek kombinációjával állítottak elő, és amely nem tartalmaz a hagyományos nemesítési célra szolgáló génállományon kívülről származó olyan genetikai anyagot, amelyet az említett növény kifejlesztése során ideiglenesen beilleszthettek.”

A kérdés tehát sosem az volt, hogy az NGT-vel előállított növények GMO-knak számítanak-e vagy sem. Hanem az, hogy hogyan szabályozzuk, hogyan kezeljük ezeket az új technológiákkal létrehozott növényeket. Ugyanúgy, mint a klasszikus géntechnológiával módosított szervezeteket, vagy máshogy? Könnyített szabályozást alkalmazzunk rájuk, vagy teljesen más szabályozási rendszerben kezeljük azokat?

Az Európai Parlament a 2026. június 17-i plenáris ülésen megszavazta a rendelet-tervezetet. A Tanácson belüli végleges jóváhagyás pedig már 2026. április 21-én megtörtént. Az új rendelet szerint ezen növényekre a klasszikus GMO-któl eltérő szabályozás fog vonatkozni a jövőben. Ezzel a szabályozással az Élő Környezetért Felelős Minisztérium nem ért egyet a következők miatt.

Fontosnak tartjuk az innovációt, ideértve új technológiák alkalmazását is, amelyek alkalmasak az olyan kulcsfontosságú kihívások kezelésére, mint az éghajlatváltozás, az élelmezésbiztonság és a fenntarthatóság. Minden új technológiának, beleértve az új génkezelési eljárásokat is, lehet ebben szerepe. Éppen ezért álláspontom szerint minden lehetőséget meg kell vizsgálni, ami segítheti a klímaváltozáshoz, aszályhelyezethez, vízhiányhoz való alkalmazkodást. Ugyanakkor a hangsúly a megvizsgáláson van, hiszen mindenféle hatásvizsgálat elvégzése nélkül nem tudhatjuk, hogy egy újonnan létrehozott szervezet milyen kockázatot jelent az ökoszisztémákra. Az nem működik, hogy mindenféle előzetes vizsgálat nélkül, lesz, ami lesz, szabadjára engedünk ilyen növényeket. Támogatjuk egy egyértelmű, átlátható és szilárd jogi keret létrehozásának szükségességét, ami biztosítja, hogy az ezen új eljárásokkal létrehozott szervezetek felhasználása ne jelentsen kockázatot a környezetre, az emberi és állati egészségre, illetve megfelelően figyelembe vegye mind a fogyasztók, mind a termelők érdekeit.

Ugyanakkor az Élő Környezetért Felelős Minisztérium szerint az elfogadott jogszabály nem tesz eleget ezeknek a feltételeknek, ráadásul az koncepcióban hibás, hiszen az NGT 1 és NGT 2 kategóriába tartozó növények elkülönítése kapcsán nem a növény újonnan létrehozott tulajdonságait és/vagy azok lehetséges kockázatait veszi figyelembe, hanem kizárólag molekuláris alapon, a módosítások típusán, mértékén és számán alapuló megkülönböztetést alkalmaz.

A rendelet alapján meghatározott, a fentebb említett két kategóriába eső növények (NGT 1 és NGT 2 növények csoportjai) megkülönböztetése azon alapul, hogy 20-nál kevesebb vagy több géntechnológiai módosítás történt a növényben. Ha például 19 módosítást végeznek el a növényben, akkor semmiféle kockázattértékelést nem kell a cégeknek, kérelmezőknek elvégezni, és semmiféle jelölést nem kell alkalmazni ezen élelmiszerek és takarmányok

esetében. Azaz ezen növények teljesen ellenőrizetlenül és nyomon-követhetetlen módon kerülnek ki a környezetbe. Ezen növények termesztését a tagállamok egyedi elbírálás alapján meg sem tilthatják. Ugyanakkor, ha például 21 géntechnológiai módosítást végeznek egy növényben, akkor ahhoz előzetes engedélyre van szükség, melyhez kockázatértékelést kell végezni, kötelező jelölést kell alkalmazni, nyomon követés vonatkozik rá, továbbá a tagállamok szabad kezet kapnak az ilyen növények termesztésének tiltása kapcsán. A rendelet alapján tehát nem azt kell vizsgálni, hogy a géntechnológiai módosítással létrehozott új tulajdonság jelenthet-e veszélyt a környezetre vagy az emberi és állati egészségre, csak az adott módosítások számát, ami semmiképp sem nevezhető tudományos megközelítésnek. Az Unió sajnálatos módon eldobta magától az egyik legfontosabb alapelvét, az „esetről esetre történő vizsgálatot” és a tudományos alapú döntéshozatalt.

A legfontosabb szempont, hogy az ilyen új technológiák bevezetésekor biztosítsuk az emberek és a környezet legmagasabb szintű védelmét. A dereguláció aránytalan környezeti, egészségügyi, társadalmi és gazdasági kockázatokkal járna. Egy technológia potenciális előnyeit csak akkor lehet megfelelően értékelni és figyelembe venni, ha a szóban forgó technológia és a segítségével létrehozott termékek már kiértékelésre kerültek, és bebizonyosodott, hogy nem jelentenek kockázatot a környezetre, valamint az emberi és állati egészségre. Ehhez kockázatértékelésre van szükség, enélkül az ilyen termékek nem hozhatók forgalomba. Az esetről esetre történő megközelítés és az elővigyázatosság elve lebeg mindig a szemem előtt. Kockázatértékelés és megfelelő jelölés nélkül nem lehet ilyen szervezeteket elengedni, ezt a minisztérium nem támogatja.

Célunk az Alaptörvénnyel összhangban annak biztosítása, hogy bármilyen új technológiával létrehozott szervezet kibocsátása ne veszélyeztesse a környezetet, a biodiverzitást. Ahogy a parlamenti szakbizottsági meghallgatásomon is elmondtam, az Élő Környezetért Felelős Minisztérium készen áll, és a Kormány ez irányú döntése esetén a bírósági peranyagot előkészíti.

Az újonnan létrejött minisztérium alapvető feladata a környezet és a természet maximális védelme, amely mellett minden körülmények között kiállunk!

Budapest, 2026. július „28.”

Üdvözléssel:

